

Komisja wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w ramach Schengen

Komisja wczoraj przyjęła [zalecenie](#) w sprawie ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w strefie Schengen. Towarzyszy mu sprawozdanie z konsultacji, jakie koordynator ds. Schengen przeprowadził z państwami członkowskimi w związku z długoterminowymi kontrolami na granicach wewnętrznych. Formalne konsultacje trwały od maja do listopada 2023 r. i objęły państwa członkowskie, które przywróciły kontrole graniczne, a także państwa członkowskie, których te kontrole dotyczą.

Strefa Schengen to obszar bez kontroli na granicach wewnętrznych i podstawa swobody przemieszczania się dla ponad 425 mln obywateli UE, a także obywateli państw trzecich, którzy odwiedzają UE lub mieszkają na jej terenie. Przywrócenie kontroli granicznych musi pozostać środkiem wyjątkowym, ściśle ograniczonym w czasie i stosowanym w ostateczności w razie stwierdzenia poważnego zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. W strefie Schengen musi być zagwarantowany swobodny przepływ osób, towarów i usług. Jak stwierdzono w [sprawozdaniu na temat stanu strefy Schengen w 2023 r.](#), należy zacieśnić współpracę, by zapewnić bezpieczeństwo, a przy tym stopniowo znosić długoterminowe kontrole graniczne.

We wczorajszym zaleceniu promuje się stosowanie środków, które stanowią alternatywę dla kontroli na granicach wewnętrznych, a także intensywniejszą współpracę i wymianę informacji w ośmiu obszarach w razie przywrócenia takich kontroli:

1. **Współpraca strukturalna na wszystkich poziomach:** państwa członkowskie powinny utworzyć stałe punkty kontaktowe, by móc w skoordynowany sposób reagować na poważne zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym handel narkotykami, a także dostosować swoje działania do skali wyzwań i potrzeb.
2. **Wzmocnienie zdolności wprowadzania wspólnych środków:** państwa członkowskie powinny dokonać przeglądu swoich dwustronnych ram prawnych i ewentualnie je dostosować, aby zapewnić podstawy transgranicznej współpracy organów ścigania. Powinny również opracować wspólne analizy ryzyka i zapewnić wystarczające zasoby na organizowanie wspólnych patroli.
3. **Współpraca organów ścigania:** państwa członkowskie powinny zapewnić wdrożenie zalecenia Rady w sprawie współpracy operacyjnej organów ścigania z czerwca 2022 r., aby zacieśnić współpracę operacyjną na granicach wewnętrznych. Powinny również korzystać z dobrych praktyk współpracy operacyjnej, jaką organy ścigania nawiązały w innych państwach członkowskich, i wykorzystywać w tym celu unijne środki finansowe.
4. **Zintensyfikowanie działań w celu zwalczania przemytu migrantów:** państwa członkowskie powinny podjąć skoordynowane działania i współpracować z Europolem, Eurojustem i Fronteksem, aby bardziej intensywnie walczyć z przemytem migrantów, m.in. by ograniczyć niedozwolone przemieszczanie się w obrębie UE.
5. **Pełne wykorzystanie narzędzi w dziedzinie powrotów, aby przeciwdziałać niedozwolonemu przemieszczaniu się:** Komisja zachęca do pełnego wykorzystania dwustronnych umów o readmisji między państwami członkowskimi a partnerami międzynarodowymi. Powszechniejsze wzajemne uznawanie decyzji nakazujących powrót, zgodnie z zaleceniem Komisji z marca 2023 r., ma także kluczowe znaczenie dla przyspieszenia powrotów.
6. **Przeciwdziałanie niedozwolonemu przemieszczaniu się:** państwa członkowskie, które borykają się z niedozwolonym przemieszczaniem się, powinny przede wszystkim wzmocnić kontrole policyjne w wewnętrznych strefach przygranicznych; wszelkim decyzjom o przywróceniu kontroli na granicach wewnętrznych powinny towarzyszyć środki łagodzące; decyzje należy też na bieżąco poddawać przeglądowi.
7. **Zintensyfikowanie wspólnych działań w celu zwalczania międzynarodowego terroryzmu i przestępczości zorganizowanej:** państwa członkowskie muszą zapewnić wdrożenie [dyrektywy w sprawie wymiany informacji w celu zwalczania terroryzmu transgranicznego i przestępczości zorganizowanej](#). W dyrektywie, którą państwa członkowskie mają transponować do prawa krajowego do 12 grudnia 2024 r., określono wspólne zasady wymiany informacji między ich organami ścigania.
8. **Środki łagodzące skutki wprowadzenia kontroli na granicach wewnętrznych:** Państwa członkowskie powinny ograniczyć systematyczne kontrole na granicach wewnętrznych do sytuacji wyjątkowych i stawiać przede wszystkim na kontrole mobilne i większe wykorzystanie nowoczesnych technologii. Państwa członkowskie powinny ograniczyć wpływ kontroli na płynność ruchu i zapewnić dostępność transgranicznych połączeń transportowych.

Koordinator ds. Schengen będzie w dalszym ciągu wspierać państwa członkowskie oraz prowadzić z nimi dialog i byłoby ważne, aby państwa członkowskie ściśle współpracowały we wdrażaniu niniejszego zalecenia.

Koordinator będzie też regularnie składał sprawozdania na ten temat na forum Rady ds. Schengen.

Kontekst

Punktem wyjścia do przyjętego wczoraj zalecenia jest zalecenie Komisji z 2017 r. w sprawie kontroli policyjnych i transgranicznej współpracy policyjnej. Wczorajsze zalecenie uwzględnia również niedawne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące zwalczania zagrożeń dla bezpieczeństwa bez przywracania kontroli na granicach wewnętrznych. Zaleceniu towarzyszy [dokument roboczy służb Komisji](#), który odzwierciedla formalne konsultacje z państwami członkowskimi, zapowiedziane w [sprawozdaniu w sprawie stanu strefy Schengen](#) z 16 maja 2023 r. Konsultacje objęły Austrię, Belgię, Danię, Francję, Hiszpanię, Luksemburg, Niemcy, Norwegię, Słowenię, Szwajcarię, Szwecję, Węgry i Włochy.

Aby zapobiegać niedozwolonemu przemieszczaniu się i zacieśnić współpracę państw członkowskich w zakresie zarządzania migracją, Komisja przedstawiła wczoraj również inny dokument roboczy swoich służb pt. „Dubliński plan działania w praktyce”, w którym zaprezentowano najlepsze praktyki państw członkowskich w zakresie stosowania rozporządzenia Dublin III. Rozporządzenie to określa państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu. Najlepsze praktyki opierają się na dublińskim planie działania zatwierdzonym przez państwa członkowskie w listopadzie 2022 r. W sprawozdaniu przedstawiono praktyczne działania mające ułatwić terminowe i skuteczne przekazywanie osób ubiegających się o azyl do wszystkich państw członkowskich, co ograniczy niedozwolone przemieszczanie się.

Dodatkowe informacje

[Sprawozdanie z formalnych konsultacji w sprawie stanu kontroli na granicach wewnętrznych](#)

[Zalecenie Komisji – współpraca między państwami członkowskimi w celu przeciwdziałania poważnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego](#)

[Sprawozdanie w sprawie stanu strefy Schengen w 2023 r.](#)

[Schengen, granice i wizy](#)

[Dubliński plan działania w praktyce – zwiększenie skuteczności rozporządzenia Dublin III: zbiór dobrych praktyk stosowanych w państwach członkowskich](#)